

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 46.

Lýsingaprisur fyri petitreglu: 30 oyri á forsiðuni,
20 oyri á 3. og 4. síðu. Við størri lýsingum fæst
avsláttur í prísinum.

Leygardagin 18. november 1939.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bilagt á posthúsinum, brævasvarstøðum
og skrivstovuni. Telf. 142.

13. árg.

Føroya løgting og søla av føroyskum fiski.

Nevndin, ið hevur viðgjørt málið, er vorðin samd um eitt uppskot, ið er meinligt uppskotinum, javnaðarmenn á einum undirnevndarfundi í „Erhvervs-kommissionini“ settu fram.

Vinnuflokksmenninir, Chr. Holm-Jacobsen og Ellefsen, koma fram við broytingaruppskoti, sum skúgvat trolaraveiðuna út á eina nógv ringari støðu enn nevndaruppskotið gevur trolarunum.

Vinnuflokksmenn siga:

Hvør slupp skal sleppa at selja 500 skippund av fiski á teim góðu (primæru) marknaðum, áðrenn trolararnir sleppa at selja ein stert á hesum marknaðum.

Stór træta, óðilig illstoða hevur staðið um ta skipan, ið ministerið eftir áheitan frá „erhvervs-kommissionini“ setti í gildi.

Vinnuflokksmenninir kallaðu til demonstratiónarfund. Har vórðu viðtákin hørd mótmælisorð. Allir menn vóru tí spenit uppá, hvat ið vinnuflokksmenninir fóru at koma fram við, tá ið trolara- og fiskasølumálið kom fyrri á tingi.

Vit prenta her nevndarinnar uppskotið:

Forslag.

- 1) Regeringen anmodes om at udvirke, at der ved Salg af Fisk fra Færøerne for 1940 kan afsættes til de primære Markedes (Spanien, Italien og Grækenland) et Kvantum Klipfisk og Saltfisk, svarende til ca. 35.000 Tons Saltfisk.
- 2) Lagtinget indstiller, at Lov Nr. 195 af 15. Maj 1939 om Tillæg til Lov Nr. 337 om Ind- og Udførsel af Fisk fornyes for Aaret 1940 i den for 1939 gældende Form.
- 3) Lægte Kvota for det under Pkt. 1 anførte Kvantum ikke

opnaas, indstiller Lagtinget til Regeringen, at det fastsættes ved Bekendtgørelse, der vil blive udstedt i Henshold til den fornede Lov, at Fisk, fanget med Haandsnøre, Langline, Garn og Trawl, afsættes paa de primære Markeder i Forhold til hver enkelt Driftsmetodes Bruttofangst.

- 4) Regeringen anmodes om at udvirke, at der af Staten ydes Eksporttilskud til det Kvantum Haandsnøre- og Langlinefisk, der efter de i Pkt. 2 anførte Regler ikke kan afsættes paa de primære Markeder svarer til den Prisdifference, der saaledes maatte fremkomme.
- 5) Det under Pkt. 4 nævnte Tilskud er betinget af, at vedkommende Fartøjs Ejer eller Reder dokumenterer ved Afleggelse af Driftsregnskab efter en nærmere bestemt Norm, at der foreligger Driftsunderskud, og at vedkommende Kutter ikke har opnaaet Minimumskvantum Fisk, hvilken Minimumsgrænse fastsættes

for hver enkelt Størrelse og Type Kuttere.

- 6) Fiskerinaevnet for Færøerne gennemgaar, behandler og dommer de under Pkt. 5 nævnte Forhold og foretager Indstilling til Ministeriet.

Tað er athugaligt at merkja, at hetta uppskotið viðvíkjandi tí fiski, sum má fara á tann ringa marknaðin, er meintlíkt tí, sum javnaðarmenn settu fram á einum undirnevndarfundi í „erhvervs-kommissionini“.

Vit høvdu tá uppskot um, at allur fiskur í Føroyum uttan mun til hvar og hvussu hann veiddur, skuldi hava sama rætt á teim ymsu marknaðunum. Ífall hetta forði við sær, at ein partur av sluppskipinum mátti seljast á teim ringaru marknaðunum, skuldu tær sluppur, sum við bíligari drift og innkeypi høvdu undirskot, fáa ein studning, ið svaraði til tað, ið viðkomandi slupp misti við ikki at sleppa at selja alla veiðuna á teim góðu marknaðunum.

Kann tað ígjøgnumførast, nevndarinnar uppskot um at fáa kvotastøddina á teim primeru marknaðunum okta til 35.000 tons og statin at játta umskrivada studning til skip, ið ikki bera seg, og sum kortini noyðast at selja ein part av veiðuni á ringum marknaðum, eru vit komnir langt áleiðis í løysninginum av veiðu- og solumspurninginum.

Hvat siga vinnuflokksmenn í teirra áliti? Kunnu teir, ið vóru so atfinningarsamir, ávísa eina betri leið?

Vit taka uppáttur teirra egnu orð:

„... Selv om det er berettiget at sige, at Haandsnørefiskeriet i en Overgangsperiode maa faa visse Fordele fremfor det nye Fiskeri. ... Teir siga alto at sluppskipakapurin skal hava fordeil.

Men hvussu hevur so hesin flokkur hugsað sær henda fordeil?

Vit citera. Í teirra áliti stendur: „... Vi kan tænke os, at der ved Lov indførtes den Ordning, at ethvert gammelt Skib som den 1. Januar 1940 ejes af en Færing og kun kan anvendes til Haandsnørefiskeri faar en

Forhaandsret til at afsætte paa det spanske Marked — eller til dette Markeds Priser — et Kvantum, der svarer til et Fiskeri af 500 Skp. Fangst for hele Aaret. ...“

Hetta var úrslitið av vinnuflokksuppsøgingini móti erhvervs-kommissionini og ríkisstýrinum fyrri at hava „boykotta“ trolaradriftina.

Nú vilja vinnuflokksmenninir, einastir av øllum tingmonnum,

altso halda trolaradriftina burturi frá tí spanska marknaðinum, so leingi snorisskipini ikki hava fingið selt so mikið sum 500 skippund uppá hvørja slupp, hvørja skonnart og hvønn dekkshát. Íalt 500 × 140 = 70.000 skpd., ella 11.200 tons.

Vit biðja lesararnar biða merki í, at hetta uppskot er sett fram sum eitt broytingaruppskot til nevndarinnar uppskotið, ið sum sagt gevur

sama rætt fyrri øll før á øllum marknaðum, tó við tí uppiskoyti, at hitt almenna hjálpir sluppdriiftini, ífall hon gevur undirskot vegna sølu á teim sekunderu marknaðunum.

Hvør einasti fiskimaður má siga:

Munur er á uppskotum!

Tað bótir einki, at vinnuflokksmenninir royna at ugga við, at „denne Fortrinsret (500 skippund til hvert skip, áðrenn trolararnir koma inn á tann spanska marknaðin) skal derefter afløses i Løbet af højst 8 Aar, idet der hvert Aar skal gives nogle Ejere Tilbud paa enten at afhænde Skibet ifølge en passende Vurderingssum (hvor skal betala, og hvadani skulu pengarnir koma?) til et offentligt Fond eller saa fremt han ikke ønsker at afhænde, at miste Fortrinsretten.“

Hvør hevði væntað so ússaligt úrslit av vinnuflokks trolaramálgøluni?

Fyrst leika teir rúkandi óðir í um, at trolararnir ikki fáa

sumu sølulíkindi sum slupurnar.

Tá ið so tankin í javnaðarmannauppskotið um at javnseta trolarar og sluppur í solumspurninginum er við at vinna sómðir, gerast teir enn og óðari yvir, at hetta er hent, og við „full speed“ setast teir at gera eitt broytingaruppskot, sum

- 1) skerjir bæði trolaranna og sluppana atgongu til teir góðu marknaðar prísirnar.
- 2) gevur sluppunum einki endurgjald fyrri møguligt tap vegna sølu á teim ringu marknaðunum.
- 3) hevur ikki eitt einasta orð um at fáa ríkisstýrið at økja kvotaini á teim góðu marknaðunum.

„Dimmalætting“
og
kontantbetalingargrunnurin fyrri fiskimenn.
Ein meir enn merkilig frágreiðing.

Vit funnst at „Dimmalætting“ fyrri hennara hálvu, einvisu og harav skeivu frágreiðing viðvíkjandi kontantbetalingargrunninum fyrri fiskimenn. Vit royndu at vegleiða og beina hana. Men tað, vit skrivaðu, hevur ásynliga ikki rinið við. Tí ónsdagin hevur hon aftur eina oddagrein,

sum roynir at vevja so um spurningin, at menn skulu fáa ta fatan, at tað als ikki er talan um garanti fyrri minstufortjenastu. Hon tekur brot úr erhvervs-kommissionar „motivering“ fyrri kontantútbetalingar uppskotið, og roynir hon at penta stubbarnar so saman, at lesar-